

Regeringskansliet
Försvarsdepartementet
103 33 Stockholm

Ert tjänsteställe, handläggare
RK/Fö Catharina Hallström

Ert datum
2022-06-30

Er beteckning
Fö2022/00728

Vårt tjänsteställe, handläggare
LEDS PLANEK, örlnk Björn Smith

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens remissvar på Materieförsörjningsutredningen (betänkande SOU 2022:24)

Sammanfattning

Försvarsmakten anser att utredningens förslag till materieförsörjningsstrategi är ändamålsenlig eftersom den bidrar till att skapa bättre förutsättningar för Försvarsmakten att lösa sin huvuduppgift.

Det fokus som förslagen har på strategiska vägval i materieförsörjningsstrategin innebär medvetna beslut där Försvarsmakten har förutsättningar att avväga mellan handlingsfrihet och rådighet. Förslaget till materieförsörjningsstrategi bidrar till ökad ekonomisk förutsägbarhet och kontroll, särskilt de delar som avser det strategiska beslutsfattandet.

Försvarsmakten och FMV samverkar genom att nyttja och implementera delar av den föreslagna strategin, bland annat avseende försörjningssäkerhet och genom att utveckla och realisera inriktning och förutsägbarhet för strategiska materielområden. Försvarsmakten anser att fler väsentliga säkerhetsintressen¹ inte bör utpekas innan effekterna av implementeringen av materieförsörjningsstrategin kan bedömas.

Försvarsmakten bedömer att det som framgår i utredningens förslag till materieförsörjningsstrategi kommer att vara ändamålsenligt också med Sverige som allierad och medlem i Nato. Försvarsmakten anser att Materieförsörjningsstrategin möjliggör att Sverige kan säkerställa ett samlat och

¹ Detsamma gäller även om dessa enligt utredningens förslag ska övergå till att benämnas strategiska materielområden, Försvarsmakten bejakar dock ombenämningen.

ensat agerande inom Nato och i övrigt hantera de förändrade förutsättningar för materielförsörjning som ett medlemskap i Nato innebär. Materielförsörjningsstrategin kan således implementeras i sin föreslagna form och eventuella anpassningar av tillämpningen av strategin bör kunna omhändertas av berörda myndigheter.

Försvarsmakten föreslår att regeringen uppdrar åt berörda myndigheter att tillämpa den materielförsörjningsstrategi som framgår av betänkandet.

Strategiska styrningen förstärks

12.1 Beslutsfattande i materielförsörjningen

Det fokus som sätts på strategiska vägval i materielförsörjningsstrategin svarar på ett behov som finns inom materielförsörjningen. För Försvarsmakten är en central utgångspunkt det utredningen föreslår avseende medvetna vägval där avvägning görs mellan effektivitet, säkerhet, långsiktig hållbarhet och handlingsfrihet att möta nya eller förändrade behov, samtidigt som ett väl avvägt risktagande görs. Förslaget till materielförsörjningsstrategi bidrar till att uppnå målet för materielförsörjningen: att säkerställa försvarets behov av materiel och materielrelaterade tjänster i fred, kris och krig, och att det kan uppnås med ökad ekonomisk förutsägbarhet och kontroll, särskilt de delar som avser det strategiska beslutsfattandet

15.2.4 Finansiella villkor som möjliggör tillväxt

Utredningens förslag att se över de finansiella villkoren för myndigheterna bejakas av Försvarsmakten. En ökad flexibilitet i anslagskredit och anslagssparande ligger i linje med vad Försvarsmakten framfört i tidigare underlag till regeringen, till exempel i Försvarsmaktens svar på regeringsuppdrag om stärkt förmåga.²

Strategiska materielområden

13.19 Staten ska identifiera och inrikta strategiska materielområden

Försvarsmakten delar utredningens uppfattning att det för utpekade materielområden finns särskilda behov att över tid säkerställa statens tillgång till kompetens och kapacitet så länge vägval om nationell försörjning kvarstår. Försvarsmakten och FMV samverkar för att utveckla och realisera inriktning och förutsägbarhet för strategiska materielområden. Försvarsmakten anser att fler väsentliga säkerhetsintressen, eller enligt utredningens förslag strategiska materielområden, inte bör utpekas innan effekterna av implementeringen av materielförsörjningsstrategin kan bedömas.

² FM2021-19703:10 Försvarsmaktens svar på regeringsuppdrag om stärkt förmåga, 2022-03-08.

Implementering av strategin

14.1 Strategins ställning

Försvarsmakten bedömer att det angreppssätt för implementering av strategin som förordas av utredningen är ändamålsenligt, det vill säga att berörda myndigheter uppdras att implementera strategin i sina interna processer och tillämpa den i arbetet med materielförsörjning.

14.3 Implementeringen av strategin

Försvarsmakten konstaterar att den föreslagna koordineringsgruppen kan bidra med kunskapsutbyte och samverkan mellan myndigheterna, samtidigt som det inte fråntar myndigheternas ansvar att implementera strategin enligt regeringens beslut.

Svar på särskild remissfråga att beakta implikationer för implementering av materielförsörjningsstrategin med svenskt medlemskap i Nato

Ett medlemskap i Nato ger delvis nya förutsättningar för materielförsörjningen i och med att Försvarsmaktens förmågeutveckling kommer att påverkas av prioriteringar inom alliansen, utgående från gemensamma militärstrategiska och operativa behov. Förändringar i behov av förmågeutvecklingen påverkar dock inte strategin eftersom målet och utformningen av strategin syftar till att säkerställa det militära försvarets behov av materiel och materielrelaterade tjänster. Strategin omhändertar forskning, utveckling och anskaffning i internationella sammanhang, vilket även kan implementeras i en Nato-kontext. De utpekade verktyg, instrument och initiativ som påverkar förutsättningarna för svensk materielförsörjning har också en koppling till Natos planeringsprocess. Den föreslagna målsättningen för Sveriges deltagande i det försvarsrelaterade EU-samarbetet bör därför omhändertar behovet av samordning med Natos motsvarande verktyg, instrument och initiativ. Försvarsmakten anser att strategin ger förutsättningar för ett effektivt agerande i internationella relationer med andra länder och organisationer, således även till Nato. Försvarsmakten bedömer därmed att Materielförsörjningsstrategin stärker statens förmåga att ta medvetna beslut inför och under ett Nato-medlemskap.

Övriga synpunkter

13.1 Strategi för materielförsörjningen

Vikten av en ändamålsenlig försörjningssäkerhet har accentuerats mot bakgrund av den säkerhetspolitiska utvecklingen. Försörjningssäkerhet omfattar och påverkas på strategisk nivå till exempel av val av principiella försörjningslösningar, avtal och relationer med andra länder och organisationer, företags ägarstrukturer och tillgång till teknologi. Globaliserade försörjningskedjor med komplexa beroenden och en uttalad strävan mot kostnadseffektivitet i utveckling, produktion, tjänster och underhåll leder till

sårbarheter där singulära störningar i tjänste- och logistikflöden kan få stora konsekvenser. Försvarsmakten anser att Materieförsörjningsstrategin beaktar behovet av försörjningssäkerhet bland annat genom att sträva efter uthålliga och robusta försörjningslösningar och möjliggörandet av påskyndad materieförsörjning. Det arbete som bedrivs av Försvarsmakten och FMV som syftar till att öka försörjningssäkerheten avseende materiel och tjänster utvecklas och bedrivs fortsatt. Avseende i Sverige verksam försvarsindustri, utvecklas kontraktsformer samt olika koncept och lösningar för att säkerställa produktionskapacitet och förmåga i samtliga beredskapsgrader inkluderande krig.

Försvarsmakten delar dock inte utredningens förslag att lagerhållning i statens regi ska tillämpas i första hand. Försvarsmakten anser att försörjningssäkerhet utgår från det operativa behovet och att val av metoder för att uppnå försörjningssäkerhet ska utgå från det, till exempel vad avser lagerhållning.

15.1.5 Etablering av innovationsprogram för teknikområden som är gemensamma för civil och militär verksamhet

Försvarsmakten delar utredningens bedömning om behovet av ett innovationsprogram för forskning och utveckling inom teknikområden som är gemensamma för civil och militär verksamhet etableras. Utredningen föreslår att Försvarsmakten uppdras att tillsammans med Vinnova och FMV ska föreslå formerna för det. Försvarsmakten anser dock att Vinnova bör få uppgiften att initiera och förvalta ett sådant program med stöd av Försvarsmakten och FMV. Försvarsmakten gör löpande och med stöd av FMV, FOI och FHS, bedömningar om hur forsknings- och utvecklingsbeställningar för det militära försvarets behov ska fördelas på område och utförare.

15.2.1 Ett utvecklat nordiskt samarbete kring försörjningssäkerhet

Utredningens förslag innebär att FMV uppdras att inventera behovet av krishandelsavtal för att säkerställa inhemsk produktionsförmåga för det militära försvarets behov. Eftersom dessa uppgifter utgår från försvarsplanering och att både Försvarsmakten och FMV genomför anskaffning inom detta område, så behöver förslaget justeras så att respektive myndighet inventerar inom respektive ansvarsområde.

I beredningen av detta ärende har Oscar Appelkvist, Lars Backlund, försvarsjurist Erik Lindmark, försvarsjurist Michael Melz, överstelöjtnant Fredrik Nilsson, överstelöjtnant Ted Nilsson, chefsingenjör Mats-Olof Olsson, chef ekonomistyrning Ellen Rova, örlogskapten Björn Smith, brigadgeneral John Stjernfalk, kommendörkapten Magnus Söderholm, kommendörkapten Tobias Söderblom och överstelöjtnant Per Wikblad medverkat.

Detta remissvar har beslutats av viceamiral Jonas Haggren. I den slutliga handläggningen har som föredragande deltagit örlogskapten Björn Smith.

Jonas Haggren

C LEDES

Björn Smith

Sändlista

Regeringskansliet (Försvarsdepartementet)

För kännedom

FMV

FOI

För kännedom inom HKV

ÖB

GD

C LEDES

LEDS PLANEK

LEDS INRI

LEDS JUR

LEDS KOMM

INS

PROD

MUST